

ประวิทย์ เปรื่องการ : การละเมิดพระธรรมวินัยของพระสงฆ์กับอำนาจทางการเมือง : ศึกษา
เหตุการณ์ช่วง พ.ศ. 2528-2538 (VIOLATIONS OF BUDDHIST CANONS BY BUDDHIST
MONK AND POLITICAL AUTHORITIES : A STUDY OF INCIDENTS DURING B.E.
2528-2538) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดำรง ธรรมารักษ์ ; 245 หน้า. ISBN 974-635-059-5

วิวัฒนาการสังคมไทยมีพื้นฐานจากความเชื่อและคำสอนทางพุทธศาสนา ซึ่งมีสถาบันสงฆ์เป็น
สถาบันที่ดำรงอยู่และมีบทบาทบอบถนกลมเกลวคุณธรรมจริยธรรมแก่พลเมืองของรัฐให้ง่ายต่อการ
ปกครอง หรือแม้แต่การเป็นผู้ถืออำนาจทางการเมืองที่ดีมีคุณธรรม

ผลการศึกษาพบว่า การละเมิดพระธรรมวินัยของพระสงฆ์ในสมัยสมบูรณาญาสิทธิราชย์มีผล
กระทบต่อสถาบันทางสังคมอื่นรวมถึงสถาบันทางการเมืองน้อยมาก ทั้งนี้ เพราะมหากษัตริย์ทรงอำนาจ
เด็ดขาด สามารถเข้าแก้ปัญหาได้ตามพระราชประสงค์ในฐานะองค์เอกอัครศาสนูปถัมภก แต่ยุค
ประชาธิปไตย ซึ่งอำนาจทั้งหมดถูกโอนมาอยู่กับคณะรัฐมนตรี การละเมิดย่อมจะส่งผลกระทบต่อสังคมใน
วงกว้าง แม้แต่สถาบันทางการเมืองก็ได้รับผลนั้นเป็น 2 ทาง คือ

1. ทางตรง มีผลกระทบน้อย

2. ทางอ้อม มีผลค่อนข้างกว้างไกล เปรียบได้กับสนิมที่กัดกร่อนระบบและอำนาจทางการเมือง
ให้ลดความชอบธรรมลงเป็นลำดับ เพราะสถาบันสงฆ์นั้นมีหน้าที่โดยตรงในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม
แก่พลเมืองของรัฐแม้กระทั่งนักการเมือง หากพระสงฆ์ที่มีชื่อเสียงประพฤตินอกกริตนอกรอยจนเป็นที่
วิพากษ์วิจารณ์อย่างเสียหายและถูกปฏิเสธโดยสังคม สัทธาปสาทะของผู้ถืออำนาจรัฐที่มีอยู่อย่างไม่มั่นคงก็
ถดถอยและหันหลังให้กับธรรมะ เมื่อขาดการกลมเกลวเอาใจใส่ในธรรมปฏิบัติอาจกลายเป็นคนขาด
ธรรมะ และเป็นนักการเมืองที่ไร้คุณธรรม ในที่สุดก็จะกระทบต่ออำนาจทางการเมืองทั้งระบบได้
นอกจากนั้น สื่อมวลชนยังมีบทบาทสำคัญในการให้ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิดกับความประพฤติ
ที่นอกกริตนอกรอยของพระสงฆ์ต่อสังคมและนักการเมือง

ผู้ศึกษาเสนอว่า การใช้และการพัฒนาสื่อมวลชนที่เหมาะสมเป็นปัจจัยสำคัญที่หลีกเลี่ยงมิได้ใน
การธำรงรักษาไว้ซึ่งพุทธศาสนาที่เจริญรุ่งเรืองในประเทศไทยสืบไป

ภาควิชา ..... การปกครอง
สาขาวิชา ..... การปกครอง
ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....